

839.

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 24 października 1934 r.

o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucji w bankach państwowych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 221) postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) W celu konwersji i uporządkowania długów wobec Państwowego Banku Rolnego i Banku Gospodarstwa Krajowego:

- 1) posiadaczy gospodarstw wiejskich,
- 2) spółdzielni rolniczych oraz instytucji kredytowych z tytułu kredytów, udzielanych rolnikom,
- 3) przedsiębiorstw przetwórstwa i zbytu produktów rolnych,
- 4) organizacji rolniczych i instytucji związanych z rolnictwem, —

tworzy się w każdym z tych banków odrębny Fundusz Oddłużenia.

(2) Rozporządzenie Ministra Skarbu oznaczy źródła i sposób utworzenia funduszy, przewidzianych w ust. 1, z tem, że Minister Skarbu może przeznaczyć na cele tych funduszy sumy, pochodzące z lokat Skarbu Państwa w bankach państwowych, oraz papiery wartościowe, stanowiące własność Skarbu Państwa, jako też należności, pochodzące z tych lokat i papierów.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do jednorazowego zmniejszenia w drodze rozporządzenia kapitału zakładowego Państwowego Banku Rolnego oraz do przelania sumy, o którą będzie zmniejszony kapitał zakładowy Państwowego Banku Rolnego, na rzecz Funduszu Oddłużenia w Państwowym Banku Rolnym.

Art. 3. Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych do ustalania zasad i warunków ulg oraz częściowych lub całkowitych umorzeń, jakie banki państwowe udzielać będą swoim dłużnikom z sum Funduszy Oddłużenia.

Art. 4. (1) Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych do ustalania terminów płatności zaległych należności, wraz z przynależnościami, nie wyłączając kosztów egzekucyjnych i uiszczonych za dłużników opłat ubezpieczeniowych, powstałych przed dniem 1 lipca 1934 r. z tytułu pożyczek w listach zastawnych banków państwowych i w obligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego, zabezpieczonych hipotecznie, oraz z tytułu reszty ceny sprzedaży gruntów z majątków własnych banków.

(2) Wszystkim tym należnościom, wraz z przynależnościami, przysługuje, aż do całkowitego ich umorzenia, pierwszeństwo hipoteczne równe z kapi-

tałem. Zarzut przedawnienia przeciw roszczeniom z tytułu tych należności i przynależności nie może być podnoszony.

(3) Państwowy Bank Rolny i Bank Gospodarstwa Krajowego mają prawo bez zgody dłużnika i niższych wierzycieli skonwertować w całości lub w części wymienione w ustępie pierwszym należności wraz z przynależnościami, nawet, gdyby już były rozterminowane, na dodatkową pożyczkę długoterminową w gotowiznie, której terminy i sposób spłaty oraz oprocentowanie określone będą w myśl zasad ustalanych przez Ministra Skarbu, z tem, że tej dodatkowej pożyczce wraz z jej przynależnościami przysługiwać będzie pierwszeństwo hipoteczne równe z pożyczką, z której powstały skonwertowane wierzycielności i że obowiązujące przy kredycie w listach zastawnych przepisy o odsetkach zwłoki oraz ustanowione wszelkie rygory dla pożyczek w listach zastawnych będą miały analogiczne zastosowanie i do tych pożyczek. Egzekucję wierzycielności z tytułu tych pożyczek dodatkowych Państwowy Bank Rolny może prowadzić trybem, przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o wykonywaniu egzekucji z nieruchomości przez Państwowy Bank Rolny (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 769), a Bank Gospodarstwa Krajowego trybem, przewidzianym w art. 10-a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fuzji) Państwowych Instytucji Kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 477) w brzmieniu art. 3 pkt. 10) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666).

(4) Władze hipoteczne dokonywać będą przewidzianej w ust. 3 konwersji na jednostronny wniosek Państwowego Banku Rolnego lub też Banku Gospodarstwa Krajowego, albo na wniosek dłużnika za pisemną zgodą Państwowego Banku Rolnego lub też Banku Gospodarstwa Krajowego. Wpisy o toczącym się postępowaniu spadkowym, o ogłoszeniu spadku wakującego, o ograniczeniu zdolności właściciela nieruchomości do działań prawnych, o wszczęciu sporu co do własności nieruchomości, bądź co do pożyczki, od której powstały należności na rzecz instytucji, ani żadne inne przeszkody, wynikające z obowiązujących przepisów oraz z treści księgi hipotecznej (gruntowej), — nie tamują ujawnienia konwersji wpisem hipotecznym (czystym). Wszelkie pisma, wnioski i wpisy hipoteczne, dotyczące wykonania konwersji, są wolne od opłat stemplowych, sądowych i hipotecznych. Pisarze hipoteczni mają prawo pobierać za wniosek o dokonanie konwersji, za wniesienie odpowiednich treści do wykazu hipotecznego i za wydanie Państwowemu Bankowi Rolnemu lub Bankowi Gospodarstwa Krajowego świadectwa o dokonanych wpisach — jedynie opłatę stałą w kwocie zł 10. Wszelkie koszty konwersji ponosi dłużnik. Zasady obliczania kosztów konwersji i opłat na rzecz Państwowego Banku Rolnego lub też Banku Gospodarstwa Krajowego za czynności związane z konwersją ustali Minister Skarbu.

Art. 5. (1) Za należności Skarbu Państwa i banków państwowych z tytułu udzielonych spółkom wodnym pożyczek odpowiadają bezpośrednio wobec

Skarbu Państwa lub banku, który udzielił pożyczki, członkowie spółek wodnych z wcielonych do spółki nieruchomości w stosunku, ustalonym w myśl przepisów ustawy z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 62, poz. 574) w rozkładzie datków, wyznaczonych na spłatę danej pożyczki.

(2) Uiszczenie należności z tytułu datku na spłatę pożyczki Skarbowi Państwa lub bankowi, który udzielił tej pożyczki, zwalnia członków od odpowiedzialności z tytułu powyższych należności wobec spółki.

(3) Przy ściąganiu datków na spłatę pożyczek, określonych w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 160 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r.

Art. 6. (1) Upoważnia się Ministra Skarbu do ustalania terminów płatności zaległych należności, wraz z przynależnościami, nie wyłączając kosztów egzekucyjnych, powstałych przed dniem 1 lipca 1934 r. z tytułu udzielonych przez Państwowy Bank Rolny spółkom wodnym kredytów w obligacjach melioracyjnych oraz w gotówiznie z funduszy Państwowego Banku Rolnego.

(2) Należności te wraz z przynależnościami mają aż do całkowitego ich umorzenia pierwszeństwo przed innymi prawami rzeczowymi bezpośrednio po państwowych podatkach i opłatach publicznych. Przeciwno wierzytelnościom z tytułu tych należności z przynależnościami zarzut przedawnienia nie może być podnoszony.

(3) Państwowy Bank Rolny ma prawo drogą jednostronnego oświadczenia, doręczonego dłużnikowi, skonwertować wymienione powyżej należności na dodatkową pożyczkę długoterminową w gotówiznie, której przysługiwać będą wszystkie przywileje co do pierwszeństwa zaspokojenia i egzekucji, jakie przysługują pożyczce, z której powstały skonwertowane należności. Terminy i sposób spłaty oraz oprocentowanie tych pożyczek ustali Minister Skarbu.

(4) Państwowy Bank Rolny ma prawo umarzać w całości lub w części sumę kapitału pożyczki, udzielonej w obligacjach melioracyjnych, bądź w gotówiznie, obciążającej poszczególne grunty, wcielone do spółek wodnych, z równoczesnym odpowiednim obniżeniem ogólnego zadłużenia spółki wodnej z tytułu tejże pożyczki, a to według zasad, jakie ustalać będzie Minister Skarbu.

Art. 7. (1) Upoważnia się Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do ustalania w porozumieniu z Ministrem Skarbu w drodze rozporządzeń zasad i warunków przejęcia na rzecz Skarbu Państwa na rachunek Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej niektórych wierzytelności Państwowego Banku Rolnego oraz do częściowego umarzania przejętych wierzytelności, a mianowicie:

1) pochodzących z kredytów, udzielonych z lokat skarbowych w Państwowym Banku Rolnym;

2) wierzytelności Państwowego Banku Rolnego, zabezpieczonych na nieruchomościach z tytułu długoterminowych pożyczek w listach zastawnych tegoż Banku:

a) w razie zbiegu z obciążeniem tychże nieruchomości pożyczkami z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej,

b) jeżeli obciążają nieruchomości nabyte niepodzielnie przez grupę nabywców dla celów komasacyjnych, obciążone pożyczkami z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej, udzielonemi choćby niektórym współwłaścicielom niepodzielnym,

c) wyjątkowo, jeśli obciążają nieruchomości nabyte z parcelacji, gdy dłużnicy znajdują się w szczególnie trudnych warunkach materialnych, a ze względu na okoliczności, w jakich nabyli grunty i na nich gospodarują, zasługują na pomoc ze strony Państwa.

(2) Wartość przejmowanych przez Skarb Państwa na rachunek Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej wierzytelności z tytułu nieumorzonego kapitału pożyczek ustalona będzie według bilansowej wartości własnego portfela listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego, w których pożyczki zostały udzielone, a wartość zaległości wraz z przynależnościami — według stanu bilansowego.

(3) Upoważnia się Ministra Skarbu do zaciągnięcia zobowiązania wobec Państwowego Banku Rolnego do wysokości sumy przejętych w myśl ust. 1 przez Skarb Państwa na rachunek Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej wierzytelności, do ustalenia oprocentowania tego zobowiązania i do stopniowego umorzenia tego zobowiązania z rocznych dotacji budżetowych na ten cel. Stosownie do przepisu art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 117, poz. 966) Państwowy Bank Rolny wycofa z własnego portfela listy zastawne na sumę, odpowiadającą nieumorzonemu kapitałowi nabytej przez Skarb Państwa wierzytelności w listach zastawnych.

(4) Wnioski Państwowego Banku Rolnego z wykazami przekazywanych Funduszowi Obrotowemu Reformy Rolnej wierzytelności Banku i oznaczeniem daty przekazania, zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, stanowią tytuły przejęcia na rzecz Skarbu Państwa na rachunek Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej wierzytelności Banku wraz z zabezpieczającymi je hipotekami.

Art. 8. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski*

Minister Spraw Wewnętrznych:

Marjan Zyndram-Kościałkowski

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: *W. Jędrzejewicz*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

J. Poniatowski

Minister Przemysłu i Handlu: *H. Floyar-Rajchman*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorkowski*

Minister Poczty i Telegrafów: *E. Kaliński*